

АТАНАС ЦАНКОВ

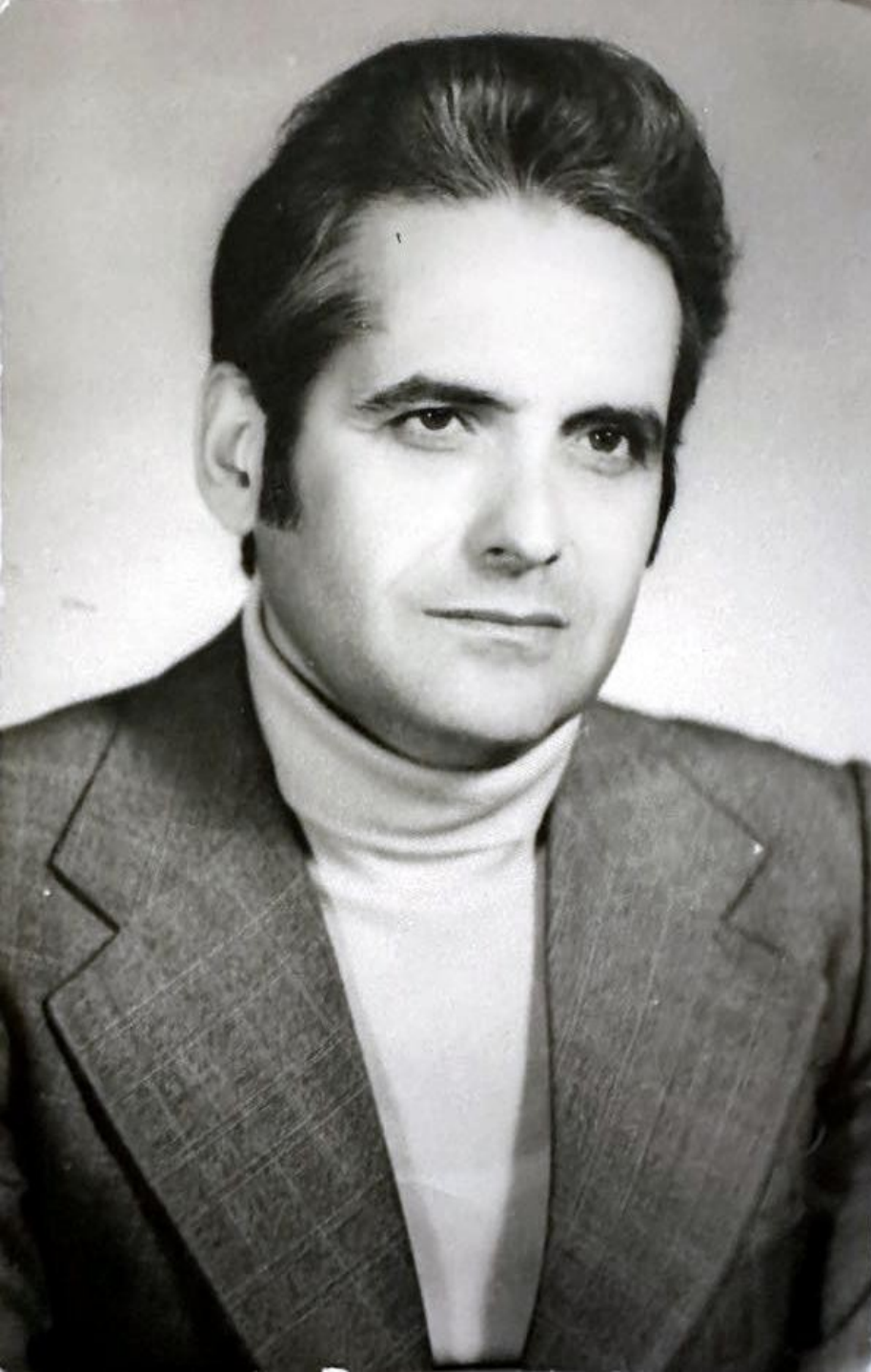
И КНИГИТЕ ЗА ДЕЦА

Стъпките на една културна биография

гл. ас. д-р Юлия Йорданова-Панчева

специалност „Книгоиздаване“ във ФЖМК на СУ „Св. Климент Охридски“

28.04.2025 г.

АТАНАС ИВАНОВ ЦАНКОВ

(29.02.1939 – 12.02.2010)

Поет и белетрист на литература за деца и юноши

Редактор и журналист във вестници за деца

**Ръководител на творческо студио „Поезия“ в Дом
на литературата и изкуствата за деца и юноши**

Гимназиален учител по български език и литература

Атанас Цанков: високият поет

Книги с художествени произведения в мерена реч: *висока литература*

Стихосбирки с лирични текстове

1. За деца:

1979 г. – Светулка пътя ми избра. Стихотворения за начална училищна възраст, изд. „Български художник“

1986 г. – Щурче в тролея. Стихотворения за деца, изд. „Народна младеж“ – специална награда на Министерство на народната просвета за най-добра стихосбирка на годината за деца

2. За възрастни:

1998 г. – Коледен спомен. Стихотворение. В. „Литературен форум“, бр. 41, с. 9

2022 г. – Насаме с годините. Поеми и стихотворения, изд. „Гея Адвертайзинг“

Без дата – Стихотворения, ръкопис (личен архив)

Атанас Цанков

Шурри
в тралея

Атанас Цанков

СТИХОВЕ
В УЧЕНИЧЕСКА
ТЕТРАДКА

Народна просвета

Атанас Цанков: популярният поет

Книги с художествени произведения в мерена реч: *популярна литература*

Стихотворни произведения с образователно и развлекателно съдържание

1993 г. – Кой с какво пътува. Стихове за деца, изд. „Нери“

1993 г. – Смешни приказки. Стихотворения за деца, изд. „Флауър Г“

1994 г. – Дядо Коледа пристига. Стихове за деца, изд. „Фют“

1997 г. – Мишлето Мишоран. Поема за деца, изд. „Фют“

2003 г. – Слонче край реката. Стихотворения и залъгалки за най-малките, изд. „Фют“

2007 г. – Какво стана с Лисана. Поема за деца, изд. „Златното пате“

2023 г. – Приключения с приятели. В стихотворна форма, изд. „Фют“

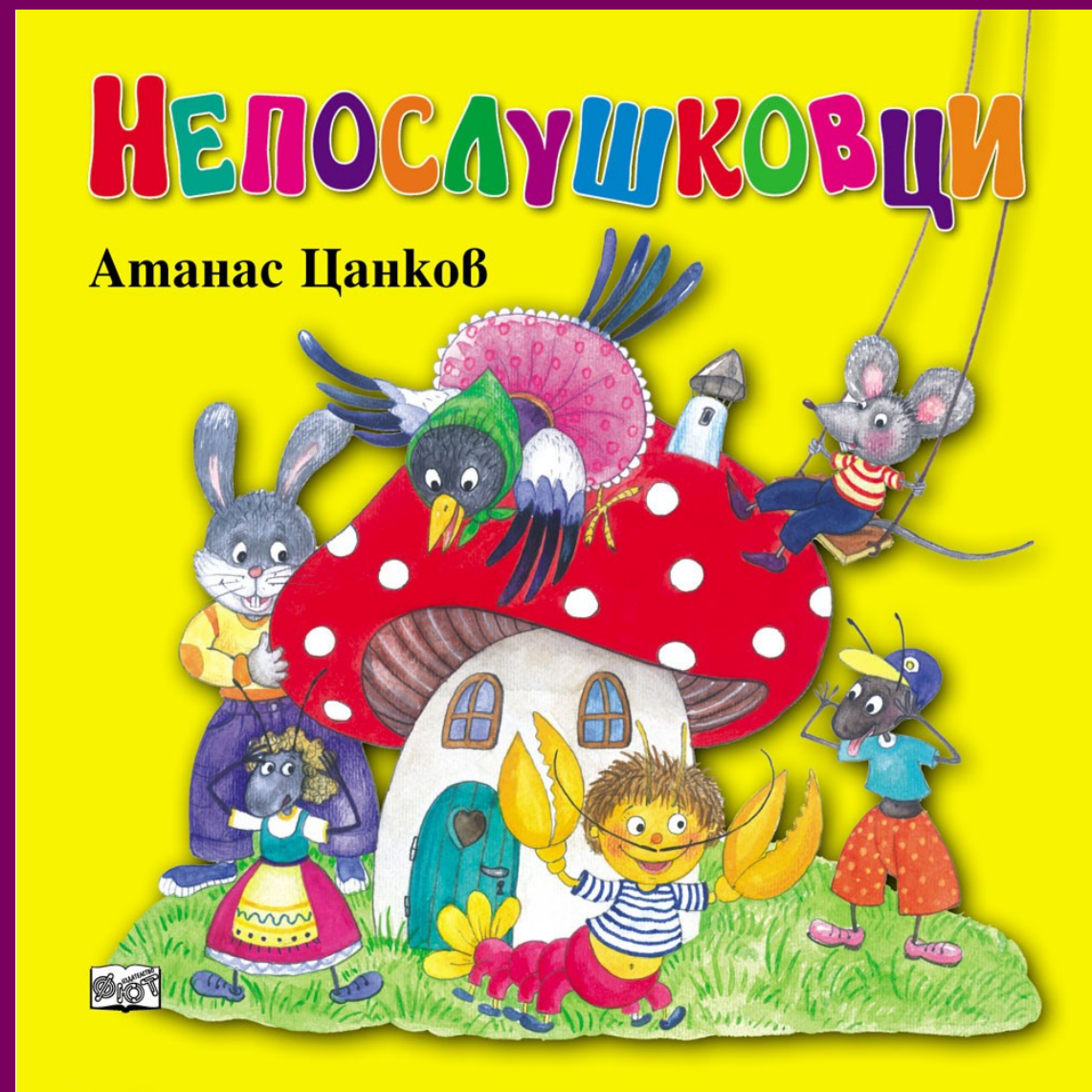
Атанас Цанков: популярният поет

Книги с художествени произведения в мерена реч: *популярна литература*

Стихотворни поредици с образователно и развлекателно съдържание

1. **Непослушковци** – приказки в римувана проза: Буболечка Пречка, Врана Неразбрана, Мишоран Калпазан, Мравче Подигравче, Рачко Закачко, Ушко Непослушко

2. **Във вълшебната гора** – приказки в стихове: Автогара в гората, Великден в гората, Горската аерогара, Горската билкова аптека, Горската болница, Горската гара, Горската детска градина, Горска поща, Горската сладкарница, Горската телевизия, Горски жилищни неволи, Горският театър, Горското училище, Екскурзия в гората, Изложба в гората, Книжарница в гората, Коледа в гората, Концерт в гората, Наводнение в гората, Пожар в гората, Ресторант в гората, Сватба в гората, Стадион в гората, Фризьорски салон в гората и др.

Атанас Цанков: високият белетрист

Книги с художествени произведения в проза: *висока литература*

I. Белетристика за деца и юноши

1. Исторически разкази:

1976 г. – Райна Княгиня, изд. „Отечество“

1978 г. – Златната колесница, Либрето на опера за деца с композитор Парашкев Хаджиев

1980 г. – Сказание за великото начало, изд. „Отечество“ (Средновековие)

1986 г. – От залеза до изгрева, изд. „Отечество“ (Османско владичество)

II. Белетристика за възрастни

2008 г. – Щъркел. Разказ. В. „Словото днес“, бр. 15, с. 3

2010 г. – Битие с питие. Художествена автобиография, изд. „Беллопринт“

Атанас Цанков: популярният белетрист

Книги с художествени произведения в проза: *популярна литература*

Белетристика за деца с образователно и развлекателно съдържание

1988 г. – Болежки от грешки. Разкази за деца, изд. БЧК

1992 г. – Баба Марта и братята ѝ. Приказка, изд. „Виба С“

1992 г. – Приказка за Дядо Мраз и Дядо Коледа, изд. „Виба С“

1996 г. – Елхата на мишлетата. Приказка, изд. „Фют“ (в съавторство с Екатерина Иванова)

1999 г. – Книжка с мишка. Приказка, изд. „Фют“

Атанас Цанков: учителят

Книги с методическа литература за учители и писатели: *педагогическа литература*

Авторски и съставителски книги за детското литературно творчество

- 1977 г. – Извънкласната работа с поезията. Методически сборник (съст. и авт.), изд. ДЛИДЮ
- 1982 г. – Стихове в ученическа тетрадка. Очерци, изд. „Народна просвета“
- 1984 г. – Мигове за поезия. Размисли за детското творчество, изд. „Отечество“
- 1988 г. – Да откриваш поезията. Очерци, изд. „Народна просвета“

Съставителски книги с детско литературно творчество

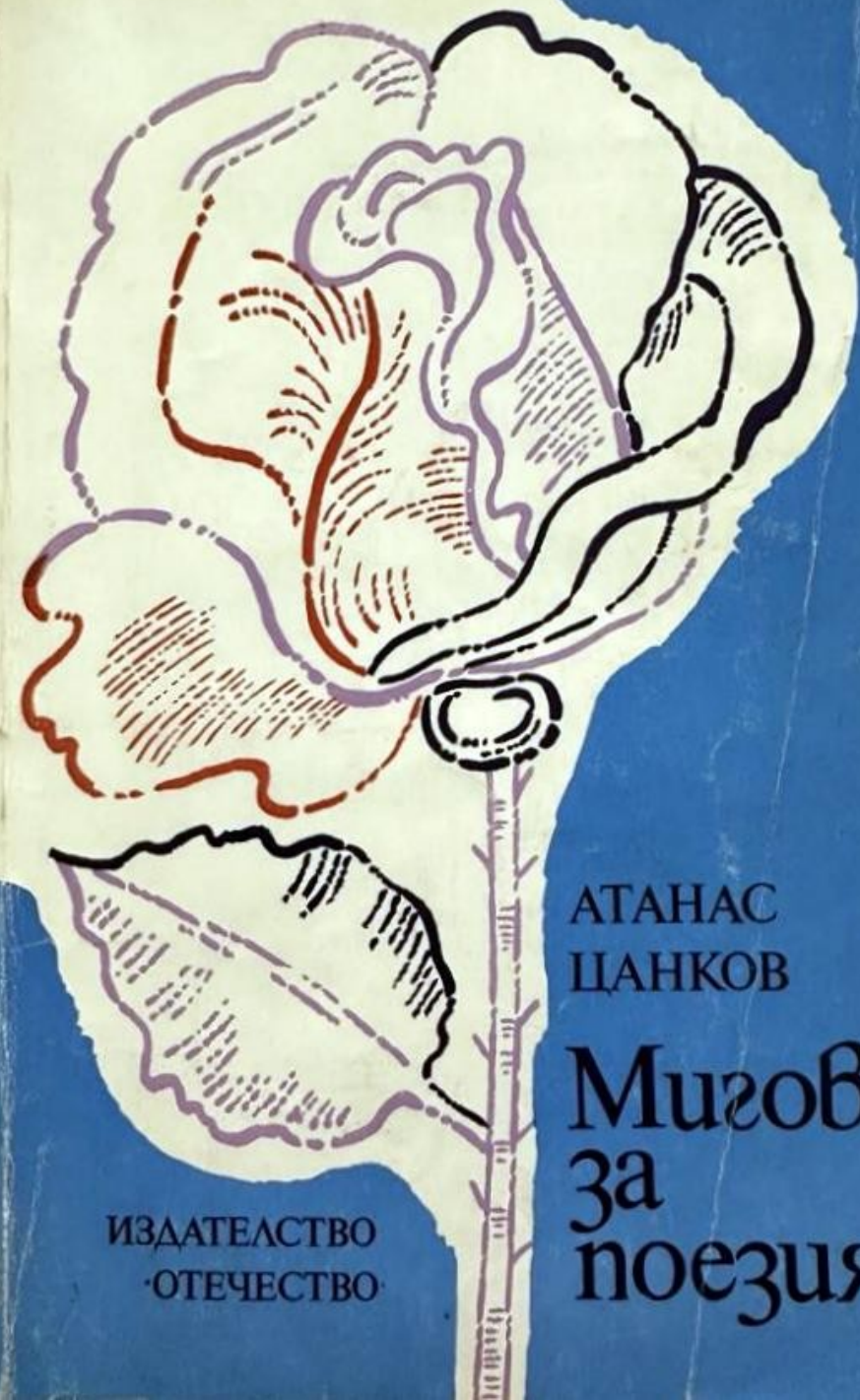
- 1979 г. – Слънцето и аз. Стихотворения и рисунки от деца, изд. „Отечество“
- 1982 г. – Детска планета. Стихотворения и рисунки от деца за деца, изд. „Отечество“
- 2001 г. – Скитник в Рая. Есета на деца от V до VIII клас, изд. „Ексел-М“

АТАНАС ЦАНКОВ

Да откривам поезията

СЕРИЯ · СЛОВО ·

ВЪВЕДЕНИЕ

АТАНАС
ЦАНКОВ

**Мигове
за
поезия**

ИЗДАТЕЛСТВО
· ОТЕЧЕСТВО ·

Атанас Цанков: учителят

Книги с методическа литература за учители и писатели: *педагогическа литература*

Авторски книги с поезия за деца в полза на учителите

1984 г. – Барабанче. Сборник със стихове, разкази, материали за празници и чествувания, игри за чавдарчета и четни командири, изд. „Народна младеж“

1994 г. – Азбуката. Книга играчка, изд. „Фют“

Учебна и учебно-помощна литература

1991 г. – Буквар. За I клас на СОУ, изд. „Просвета“ (в съавторство с Асен Босев, Петър Пашов, Стойка Здравкова, Тодорка Узунова)

1991 г. – Роден край. За II клас на СОУ, изд. „Просвета“ (в съавторство с Димитрина Гетова, Тома Боев)

2003 г. – Весело букварче. Помагало по четене, изд. „Просвета“ (в съавторство с Бояна Шарбанова, Невена Чимева, Петър Пашов)

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 г.

Атанас Цанков със свои възпитаници от школата по поезия в Дома за литература и изкуство за деца и юноши на „лов за образи“ сред природата

Атанас Цанков: журналистът

Книги с био-библиографско съдържание: *документална литература*

Книги за други поети за деца

1974 г. – Лъчезар Станчев. Био-библиографски очерк, изд. ДЛИДЮ (в съавторство с Христина Шаллиева)

1977 г. – Младен Исаев. Био-библиографски очерк, изд. ДЛИДЮ (в съавторство с Маргарита Дойренска)

Редактор на вестници за деца: *литературна журналистика за деца*

Редактор и главен редактор на вестниците за деца Септемврийче, Другарче, Йо-хо-хо

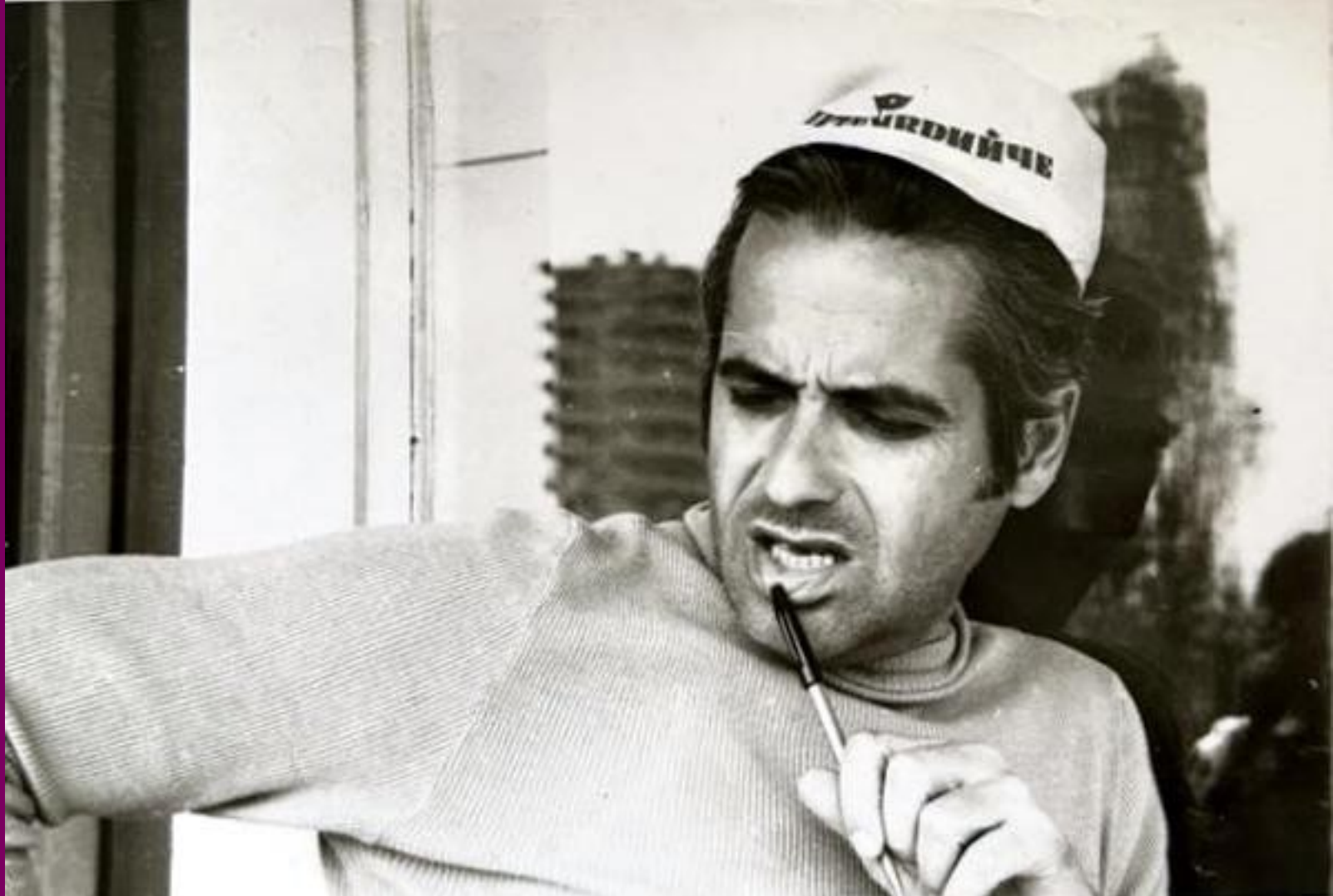
Сътрудник на списанията за деца Дружинка, Пламъче, Славейче, Родни простори

Публикувал в периодични издания за възрастни Литературен фронт, Пулс, Словото днес и др.

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“
ОСНОВАН 1888 г.

Членувал само в творчески организации:

Съюз на българските журналисти

Съюз на българските писатели

политически безпартиен

Стъпките на една културна биография: премеждията

Теория на Игор Копитоф и последователя му Арджун Ападурай

за „културната биография на нещата“: *метод на културната антропология*

Социален живот на артефактите и на личностите във времето:

1. Фаза на раждане (формиране):

- семейна среда: потомък на Кочо Честименски от гр. Перущица
- училищна среда: гимназиална учителка Люба Войводова в гр. Пазарджик

2. Фаза на развитие (индивидуализация и употреба на таланта)

- институционална среда: учител във Велинград, Пазарджик и София (22. СЕУ „Г. Ст. Раковски“)
- институционална среда: ръководител на школа по творческо писане „Поезия“ в ДЛИДЮ в София
- институционална среда: редактор на вестници за деца в Полиграфически комбинат „Димитър Благоев“
- институционална среда: първоначален и главен автор на издателство „Фют“

3. Фаза на трансформация (смяна на стойностите и промени на значенията)

- творческа среда и „комодификация“: педагози, писатели, журналисти, издатели, ученици и възпитаници

4. **Фаза на гибел (културна забравя):** извън литературноисторическия разказ, извън големия литературен наратив на нацията (т.е. извън „малката българска литература“ по възрастов признак на по-голямата от нея „българска малка литература“ по езиков белег – по Жил Делюз и Феликс Гатари)

Преплувайки живота...

Стремежът на това първо проучване на творческия живот на Атанас Цанков е той да възкръсне за нов духовен живот.

Целта е чрез тази „културна биография“ той убедително да навлезе в историята на българската литература (за деца).

15 години след неговата кончина е часът той да премине от близкото съвремие на литературата ни в „дългото време“ (по Фернан Бродел) на литературната ни памет.